

kabinet. De af den svenske Kunstner Sven Sköld som Illustrationer til Lovforslaget tegnede Vaabener og Faner betyder en Fornøelse. Her er Kunst og heraldisk Tradition smeltet sammen til et organisk Hele. Disse aldeles ypperlige Tegninger adler det ny Værk; de vil sikkert danne Skole, om end tilsyneladende nationalt betonedede.

P. B. Grandjean.

Det er med en vis Spænding, man tager en Bog i Haanden om de gamle Østerlandes Historie skrevet af Bedřich Hrozný, vel nok den blandt vort Slægtleds Kileskriftsforskere, som har vundet mest Nyland for Historien ved sin Tolkning af den hethitiske Kileskrift, hvorved Vejen aabnedes for en Udnyttelse af Aktstykkerne fra Hatti-Kongernes rige Arkiv.

I 1940 skrev Bedřich Hrozný til det økiske Samlingsværk *Dějiny lidstva* (= Menneskehedens Historie) en Fremstilling af det gamle Vestasiens Historie (til Slutningen af det 2. Aartusind f. Kr.), som samtidig blev udgivet som en selvstændig Bog i tysk Oversættelse, og i 1943 blev genoptrykt i en gennemarbejdet Form udvidet med et Kapitel, hvori der gøres Rede for den mærkelige »Sindh-Kultur«, som vi har lært at kende fra de engelske Udgravninger i det nord-vestlige Indien i Aarene efter den første Verdenskrig, og navnlig gøres et Forsøg paa at tyde den gaadefulde Skrift, som denne Kultur har efterladt sig.

Die älteste Geschichte Vorderasiens und Indiens (1943, 260 S.) er en mærkelig Bog, som det er meget vanskeligt at anbringe paa den rette Plads blandt Fremstillingerne af de gamle Østerlandes Historie. Efter dens Anlæg, som et Bidrag til en almenfattelig Verdenshistorie, henvender Hrozný's Bog sig til videre Kredse, men det er dog et Spørgsmaal, om den tilfredsstillende Fordringer, der maa stilles til en Skildring, hvor Læseren møder helt uden Forudsætninger og ganske maa tage Forfatteren paa hans Ord.

Hrozný betragter Vestasiens ældste Historie som et Drama, hvor Knuden er Indoeuropæernes Møde med de gamle forasiatiske Folk og Kulturer. Ved dette Grundsyn strammes Linjerne ind i faste Former og kommer ofte til at forløbe paa en helt anden Maade end vanligt i Fremstillinger af Vestasiens gamle Historie. Allerede i de ældste Tider mener Hrozný at kunne paavise en »Front« af nordiske Erobrerfolk Nord om de ældgamle vestasiatiske Kulturer, bestaaende af to Fløje, en vestlig, hethitisk, af Kentum-Folk, og en østlig, arisk, af Satem-Folk. Mod denne Front bliver Assyrien den vestasiatiske Kulturverdens Forpost i Nord. Medens det haardføre og krigeriske assyriske Folk almindeligvis

fremfores paa den historiske Skueplads som de stadige Modstandere af deres Frænder i Tveflodslandets sydlige Del, Babylonerne, lader Hrozný dem optræde som Vogtere af den semitiske Kultur. Det var i Ly af de assyriske Vaaben, at de vindskibelige Babylonere kunde nyde Fredens Frugter og udvikle deres Videnskab og Handel. Det kan ikke nægtes, at der i denne Betragtning, der maa staa som et Exempel paa de mange særprægede og subjektive Opfattelser, som findes spredt rundt om i Bogen, findes en god Del Konstruktion, og sandsynligvis vil en nærmere Efterprøvelse af mange af de fremsatte Theser vise, at de bygger paa et særdeles spinkelt Grundlag. En vægtigere Indvending mod Hrozný's Fremstilling end denne hans Trang til en konstruktiv Udbygning af den gamle forasiatiske Historie, som dog vel næppe helt kan undgaas under Hensyn til det ofte lasede og spinkle Kildestof, hvorpaa vor Viden om disse fjerne Tider grunder sig, er Hrozný's Hælden mod Romantik og Tankespind, som naar han af ganske tilfældige Ordligheder og lydige Overensstemmelser drager vidtgaaende historiske Slutninger. I en af de sindhiske Indskrifter (Tydningen hviler paa et saa spinkelt Grundlag, at den snarest maa betegnes som den rene Vilkaarlighed) mener Hrozný at kunne læse et Navn lydende Jajaš, hvad han antager er Navnet paa en Guddom, og uden Tøven sætter dette i Forbindelse med Navnet paa Israeliternes Gud, hvorfra videre drages den dristige Slutning, at der aabenbart ogsaa befandt sig semitiske Stammer i Induslandet!

Man maa beundre det levende Panorama af den gamle Orients Historie, som Hrozný opridser med faste og flotte Streger, men det kan næppe siges, at han har løst den Opgave, som var stillet ham: at give den læge Læser en tilforladelig og nøgtern Fører gennem den gamle vestasiatiske Histories Vildnis; i Stedet har han givet en subjektiv og kunstnerisk præget Fremstilling, som Fagmanden gerne fordyber sig i og fra den modtager Tilskyndelse til nye Forskninger ægget af de Billeder og Syner, som oprulles fra dens Blade.

Otto Koefoed-Petersen.